

De beoordelingscommissie wenst u veel succes toe bij uw aanvraag!

Aanvraagformulier Grassroots en Grass Shoots projecten FSW

Voor de handleiding behorende bij dit aanvraagformulier, zie de tweede helft van het document.

Let op: het uitgewerkte voorbeeld van Ben Solo is fictief en gebaseerd op eerdere innovaties.

	Beoordelingscriterium	Omschrijving
Aanvrager	1. Personalia: geef aan wie de aanvraag indient, vanuit welke rol de aanvrager dit doet, voor welke cursus(sen) er een aanvraag wordt ingediend, en welke personen een rol hebben in het project.	<p>De aanvrager is de hoofduitvoerder van het project. De aanvrager dient gedurende de gehele looptijd van het project een aanstelling bij de Universiteit Leiden te hebben.</p> <p>Eventuele betrokken collega's mogen apart vermeld worden. Zorg dat de rollen per persoon of groep duidelijk zijn aangegeven.</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <p>De aanvrager is Ben Solo, UD bij Politieke Wetenschappen en hoofddocent van het vak <i>Bestuurlijke vernieuwing binnen democratische stelsels</i>.</p>
Onderwijsvraagstuk	2. Gekozen innovatie: omschrijf de voorgestelde innovatie en beschrijf waar de innovatie op aansluit een uitdaging, kans of probleem in het onderwijs.	<p>Voorbeelden van gekozen innovaties zijn nieuwe inzet van ICT-toepassingen voor het oefenen van vaardigheden, het ontwikkelen van een actieve(re) werkvorm, het inzetten van interactieve video bij het oefenen van vaardigheden, het gebruik van peerfeedback in combinatie met feedback van de doelgroep om student-geproduceerde kennisclips te verbeteren.</p> <p>Voorbeelden van onderwijsprobleem: te lage tentamencijfers, teveel herkansingen, onvoldoende blijk van inzicht in de stof, weinig kennis van het werkveld, te weinig oefenmomenten, te weinig (afwisseling in de) leerstof, beschikbaarheid cursusmateriaal, onhandig rooster, op tijd beginnen met studeren, beschikbaarheid gast docenten, contact met studenten 'in het veld', te weinig feedback.</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <p>Binnen het vak <i>Bestuurlijke vernieuwing binnen democratische stelsels</i> merken we dat studenten onvoorbereid naar de werkgroepen komen, waardoor ze niet actief deelnemen tijdens de bijeenkomst. Vaak zijn dit de studenten die het hoorcollege missen, maar niet de opname van het college terugkijken voor ze naar de werkgroep komen. Opnames voor colleges worden over het algemeen pas in de week voor het tentamen teruggekeken blijk uit de statistieken. De innovatie die we willen toepassen binnen het vak is het maken van kennisclips in combinatie met</p>

	<p>een activerende quiz die wordt afgenomen aan de start van de werkgroep. Aan de hand hiervan kan dieper op onduidelijkheden in de stof worden ingegaan.</p>
<p>3. Onderbouwing: onderbouw waarom deze innovatie het beste past voor uw onderwijs, i.e. expliciteer de verandertheorie (waarom en op welke wijze gaat deze innovatie aan uw onderwijs bijdragen?).</p>	<p>Voor aanvragen geldt dat de keuze voor deze innovatie is onderbouwd. Voor Grassroots volstaat het bieden van ervaringskennis, liefst aangevuld met school-, organisatie- en systeemgegevens als evidentie.</p> <p>Voor Grass Shoots moet naast het bieden van ervaringskennis en school-, organisatie- en systeemgegevens, ook literatuur als evidentie worden geboden.</p> <p>Neem in de onderbouwing ook het studentperspectief mee. Wat is de meerwaarde van het project voor studenten en wat is de mogelijke impact is op hun motivatie, leerervaring, studielast of andere relevante factoren.</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <p>De verandertheorie is als volgt: ik merk dat studenten tijdens hoorcolleges niet allemaal aanwezig zijn en de opnames van hoorcolleges pas circa 1 week voor het tentamen kijken. Mede daardoor wordt er niet actief meegedaan bij de werkgroepen. Ik ga er daardoor vanuit dat de retentie van de stof achterblijft. Het wekelijks aanbieden van korte kennisclips (circa 15 min) in combinatie met activerende quizzes voorafgaand aan het reguliere onderwijs zullen leiden tot meer actieve bijdrage tijdens de werkgroepen en meer retentie van kennis.</p> <p>Voor studenten betekent deze interventie dat ze per week meer tijd kwijt zijn doordat ze de video's moeten kijken. Tegelijkertijd betekent het dat ze door het actiever en gespreider verwerken van de stof een betere retentie van de stof bereiken, waardoor ze bij het leren voor het tentamen juist weer minder tijd nodig zouden moeten hebben (Dunlosky et al., 2013). Daarnaast leert de ervaring dat studenten die actief deelnemen aan de werkgroepen uiteindelijk naast betere resultaten ook een grotere mate van tevredenheid met het onderwijs bereiken.</p>
<p>Context</p> <p>4. Beleid: Omschrijf hoe het project past binnen de universitaire/facultaire onderwijsvisie, en/of het onderwijsinnovatiebeleid van de faculteit.</p>	<p>Voorbeelden: beschrijf hoe het project kan bijdragen aan de implementatie van de facultaire visie op blended onderwijs: welke vragen, resultaten of inzichten zijn daarbij nuttig?</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <p>Dit project kan bijdragen aan de implementatie van blended onderwijs, omdat het inzichtelijk kan maken hoe we kunnen zorgen dat studenten de video's gebruikt in een flipped classroom opzet ook daadwerkelijk voorafgaand aan de bijeenkomst bekijken.</p>

5. Planning: Geef kort het geplande verloop van het project, inclusief voorbereiding en evaluatie, schematisch weer.

Voorbeeld: geef de planning bij voorkeur schematisch in kalenderweken weer met concrete activiteiten

Week 1: start project

Week 2: ontwikkelen nieuwe leeractiviteiten

Mijlpaal week 4: Opzet nieuwe leeractiviteiten gereed

Week 4-10: Nieuwe leeractiviteiten uitwerken in Brightspace

Week 11-12: vakantie

Mijlpaal week 13: start cursus

... etc.

Bijvoorbeeld:

Week 1: start project

Mijlpaal week 3: scripts kennisclips af

Week 3-6: Opnemen kennisclips

Week 7-8: Maken vragen quizzes

Week 9-10: Quizzes uitwerken in Brightspace

Mijlpaal week 11: Quizzes af en kennisclips in Brightspace geplaatst.

Week 12: vakantie

Mijlpaal Week 13: Start cursus

Week 13-20: Doorlooptijd cursus

Week 21: Tentamen

Week 23: Afronding project.

6. Onderwijspraktijk: Omschrijf of het project uitvoerbaar is (voor alle betrokkenen) wat betreft urenbelasting en inbedding in de bestaande werkzaamheden.

Voorbeelden: de eenmalige extra projectinzet wordt uit het project bekostigd, er is extra tijd beschikbaar vanuit het instituut, er wordt weinig extra tijd nodig geacht.

Noot: hierbij hoort ook de toestemming van de betrokken onderwijsdirecteur.

Bijvoorbeeld:

De eenmalige projectkosten in verband met het opnemen van de kennisclips worden uit het project bekostigd. Daarnaast worden vanuit het instituut extra uren beschikbaar gesteld voor de docent voor het maken van de scripts en vragen.

	<p>7. Budget: Omschrijf hoe het budget wordt besteed.</p> <p>Voorbeelden: omschrijf per kostenpost alle bedragen voor de materieelkosten (software, hardware, spullen) en personeelskosten (coördinatie, docent-uren en student-assistenturen).</p> <p>Tip: Per uur kost een student-assistent ongeveer €36,- (actuele tarieven zijn op te vragen bij Jobmotion) en een junior docent €30,- tot €35,-. Let op dat overuren alleen declarabel zijn t/m schaal 10.</p> <p>Tip 2: Vergeet ook niet de eigen uren in het budget op te nemen.</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <p>Inzet student-assistent voor maken video's 25 uur: €900,-</p> <p>Inzet student-assistent voor inrichting quizzes en video's in Brightspace 15 uur: €540,-</p> <p>Ondersteuning SOLO/LLInC bij evaluatie project: €500,-</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Afronding</p>	<p>8. Continuïteit: Omschrijf hoe de continuïteit van de innovatie na afronding van het project geborgd wordt.</p> <p>Voorbeelden: De hoofddocenten zijn betrokken bij het project en zullen het bij succes volgend jaar weer gebruiken, de resultaten worden overgedragen aan de cursus coördinator, de resultaten worden opgeslagen op de netwerkschijf van de afdeling, het project is aanleiding voor een vervolgproject.</p> <p>Tip: Let erop dat u de commissie overtuigt dat de projectresultaten in gebruik blijven nadat de projectfinanciering is afgelopen.</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <p>Wanneer het project succesvol is, dan zal deze werkwijze in gebruik blijven. Het is een langlopend vak, waarvoor de aanvrager de hoofddocent is en de komende jaren zal blijven. Daarnaast zullen de resultaten worden uitgewerkt tot een docenthandleiding bij de cursus, zodat deze indien nodig goed kan worden overgedragen.</p>
	<p>9. Evaluatie: Omschrijf hoe het project geëvalueerd gaat worden op basis van uw verandertheorie. Maak hierbij expliciet wat uw verwachtingen zijn en hoe u gaat vaststellen dat deze zijn uitgekomen.</p> <p>Beschrijf welke indicatoren u gebruikt en wanneer en hoe u de meting uitvoert.</p> <p>Bijvoorbeeld:</p> <p>De verandertheorie is: ik merk dat studenten tijdens hoorcolleges niet allemaal aanwezig zijn en de opnames van hoorcolleges pas circa 1 week voor het tentamen kijken. Mede daardoor wordt er niet actief meegedaan bij de werkgroepen. Ik ga er daardoor vanuit dat de retentie van de stof achterblijft. Het wekelijks aanbieden van korte kennisclips (circa 15 min) in combinatie met activerende quizzes voorafgaand aan het reguliere onderwijs zullen leiden tot meer actieve bijdrage tijdens de werkgroepen en meer retentie van kennis.</p> <p>Ik ga de volgende zaken evalueren:</p> <p>Activiteiten docent:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wekelijks kennisclip aanbieden (wel of niet gelukt) - wekelijks activerende quiz aanbieden (wel of niet gelukt)

- tijdens werkgroepen ingaan op antwoorden quiz + (kwalitatief) welke respons hierop komt (wekelijkse (reflectieve) korte rapportage docent)

Activiteiten student

- wekelijks kennisclip bekijken i.p.v. opnames hoorcolleges in de laatste week van het vak (webstatistieken video's bijhouden)

- wekelijks activerende quiz maken (resultaten bekijken in Brightspace)

- meer actieve bijdrage tijdens de werkgroepen (observatie en wekelijkse (reflectieve) korte rapportage docent)

Resultaten

- evt. hogere score op tentamen (meer korte termijn retentie van kennis)

Dunlosky, J., Rawson, K. A., Marsh, E. J., Nathan, M. J., & Willingham, D. T. (2013). Improving students' learning with effective learning techniques: promising directions from cognitive and educational psychology. *Psychological Science in the Public Interest*, 14(1), 4-58. <https://doi.org/10.1177/1529100612453266>

Aanvraagformulier Grassroots of Grass Shoots

Waarom een handleiding bij een aanvraagformulier?

Voordat je het aanvraagformulier gaat invullen, geven we graag meer informatie mee over hoe de aanvraag aan te vliegen. We definiëren een aantal zaken en geven toelichting bij een aantal elementen uit de aanvraag om zo de kans op een succesvolle aanvraag te vergroten.

Wat is (onderwijs)innovatie? (behorende bij punt 2)

Allereerst een duidelijke definitie van wat de beoordelingscommissie beschouwt als onderwijsinnovatie. Innovatie is een duurzame verandering waarbij een probleem wordt opgelost of een bestaande situatie verbeterd door het inzetten of ontwikkelen van nieuwe ideeën en aanpakken. De innovaties kunnen groot of klein zijn, maar in alle gevallen wijken ze af van de staande praktijk: het is iets nieuws in de context van de betreffende cursus(sen) of het is iets wat iedereen al doet of moet doen op een nieuwe manier ingezet in het onderwijs, bijvoorbeeld het gebruik van Brightspace of het gebruik van een syllabus. Ze kunnen zowel de inzet van ICT-toepassingen behelzen als de inzet van een nieuw didactisch concept. Meer innovatieve aanvragen zullen meer kansrijk zijn dan aanvragen die zich richten op zaken die al breder in gebruik zijn, zoals kennisclips en het concept van flipped classroom in bredere zin. Voorbeelden van kansrijke voorstellen zijn interactieve video's, inzet van formatief toetsen, gebruik van podcasts als instructiemateriaal en videoopdrachten voor studenten.

Let wel: onderwijsinnovatie is niet hetzelfde als het up to date houden van bestaand onderwijs. Het moet nadrukkelijk afwijken van reguliere cursusupdates. Als voorbeeld: het ontwikkelen van en/of experimenteren met een nieuwe (blended) werkvorm is innovatief, binnen een bestaande cursus een artikel vervangen voor recentere voorbeelden is dat niet.

Evidence-informed innoveren (behorende bij punt 3)

Binnen de FSW willen we evidence-informed innoveren, ook om kennisdeling en evt. opschaling van de innovaties mogelijk te maken. In een publicatie van een zone van het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT¹ hanteert men de volgende definitie: "Evidence-informed innoveren wordt gedefinieerd als onderbouwd innoveren, geïnformeerd door een combinatie van ervaringskennis, school-, organisatie- en systeemgegevens en onderzoekskennis (2022, p.12)." **Ervaringskennis** wordt geduid als de aannames, kennis en competenties die een docent bezit op basis van de eigen praktijkervaring. **School-, organisatie- en systeemgegevens** kunnen alles omvatten van tentamenresultaten, tot onderwijsbeoordelingen of lesobservaties, zolang de data systematisch wordt verzameld. **Onderzoekskennis** is alle kennis die het resultaat is van formeel onderzoek. Deze kan bijvoorbeeld verzameld worden door een literatuuronderzoek. Niet alle typen evidentie zijn noodzakelijk voor het ontwikkelen van een evidence-informed innovatieproject, maar hoe meer verschillende typen evidentie, hoe sterker de basis.

Voor de onderbouwing van **Grassrootsaanvragen** volstaat het bieden van ervaringskennis, liefst aangevuld met school-, organisatie- en systeemgegevens als evidentie. Bij aanvragen

¹ Specifiek: Zone Evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT & werkgroep Digitale praktijkvaardigheden

voor een **Grass Shoots**-subsidie wordt alle drie de typen evidentie verwacht in de onderbouwing.

Verandertheorie als basis (behorende bij punt 3 en punt 10)

We raden aan de onderbouwing van de innovatie en de bijbehorende evaluatie aan te pakken op basis van een verandertheorie (Theory of Change). In een verandertheorie wordt expliciet gemaakt hoe en waarom de geplande interventies zullen leiden tot de gewenste verandering en op basis van wat je de verandering kunt vaststellen (wijziging in gedrag, resultaat, etc.) (Reinholz & Andrews, 2020). Deze verandertheorie kan aan de voorkant van een project helpen met de planning en implementatie en aan de achterkant met het evalueren van het resultaat, dit laatste door ook te focussen op de activiteiten en tussentijdse resultaten (en niet -alleen- op het eindresultaat).

Hoewel standaard studentevaluaties een onderdeel van evaluatie kunnen zijn, kunnen ze nooit de enige bron van evaluatiedata vormen. Zie [deze publicatie](#) van de Radboud Universiteit voor voorbeelden van andere evaluatievormen met studenten. Denk daarnaast ook na over het gebruik van studieresultaten en andere meer kwantitatieve data.

Bij een theoretische evaluatie wordt aanbevolen om ook **monitoring data** op te nemen: het evalueren van de activiteiten en output die zouden moeten leiden tot het gewenste resultaat (zie ook Gugerty & Karlan, 2018). Deze data kunnen zinvolle informatie bevatten over de implementatie van een interventie, bv als het wekelijks bekijken van kennisclips zou moeten leiden tot betere retentie van de stof, dan is het nuttig om te evalueren of studenten ook wekelijks de kennisclips bekijken (**learning analytics**).

Het is (zeker als er geen experimentele opzet wordt gekozen) niet altijd mogelijk om de effectiviteit of impact van een project te meten. Het is wel altijd mogelijk om de eigen verandertheorie te evalueren in (bv) de vorm van **activiteiten van de docenten, activiteiten van de student en uiteindelijk resultaat**.

NB: dit is uitdrukkelijk niet bedoeld om meer werk voor aanvragers op te leveren, maar juist als tool om de relevante gegevens voor evaluatie van het project te identificeren. Er hoeft uiteraard niet meer data aangedragen te worden dan nuttig is bij het beoordelen van de implementatie van het project.

Let bij het opstellen van een evaluatieplan ook op de AVG: wordt de privacy van studenten voldoende geborgd? Voor advies, neem contact op met de privacy officer (privacy@fsw.leidenuniv.nl).

Ethiek, privacy, datamanagement (behorende bij punt 6 en punt 10)

Binnen de Grassroots en Grass Shoots gelden de gangbare procedures voor ethiek, privacy en datamanagement.

Hanteer daarbij de volgende regels:

- Bevat je onderzoek of de resultaten (nieuwe) persoonsgegevens?
- Zal je project meer of gevoeligere persoonsgegevens verwerken dan gebruikelijk?

- Wil je resultaten van je project inclusief persoonsgegevens publiceren buiten de universiteit (bijvoorbeeld op een congres)?
- Wil je nieuwe software gebruiken om persoonsgegevens in op te slaan of te verwerken?

Neem in bovenstaande gevallen contact op met de privacy officer (privacy@fsw.leidenuniv.nl).

Mogelijk raakt je innovatieproject daarbuiten ook ethische aspecten. Als je twijfelt of er een ethiekaanvraag moet worden ingediend, neem dan contact op met de ethische commissie van jouw instituut. Neem contact op met de relevante ethische commissie, zie [deze pagina](#).

NB: Het kan even duren om vraagstukken m.b.t. ethiek of privacy te behandelen. Wanneer je verwacht dat er gesprekken nodig zijn met de privacy officer of de ethische commissie, plan dan genoeg tijd in.

Referenties

Crossan, M. M., Lane, H. W., & White, R. E. (1999). An organizational learning framework:

From intuition to institution. *Academy of management review*, 24(3), 522-537.

Fishbein, M., & Ajzen, I. (2011). *Predicting and changing behavior: The reasoned action approach*. Taylor & Francis.

Gugerty, M. K., & Karlan, D. (2018). Ten reasons not to measure impact—and what to do instead. *Stanford Social Innovation Review*, 16(3), 41-47.

Reinholz, D.L., & Andrews, T.C. (2020). Change theory and theory of change: what's the difference anyway? *International Journal of STEM Education*, 7(2).

<https://doi.org/10.1186/s40594-020-0202-3>

Zone Evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT & werkgroep Digitale praktijkvaardigheden (2022). *Werkpakket proeftuinen Evidence-informed innoveren van onderwijs & Effectiviteit van onderwijsinnovaties*. Dl. 2. Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT.

<https://www.versnellingsplan.nl/Kennisbank/proeftuinen-evidence-informed-effectiviteit-onderwijsinnovaties/>

